
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 2/7-8(9), 98-108

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

I. PRAWO OBWINIONEGO ADWOKATA DO WGLĄDU DO AKT DOCHODZENIA DYSCYPLINARNEGO PRAWOMOCNIE UMORZONEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 14 marca 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adwokata D. M. od uchwały Rady Adwokackiej w K. z dnia 27 czerwca 1957 r. w przedmiocie odmowy zezwolenia na przejrzenie akt dyscyplinarnych,

p o s t a n o w i ł:

zaskarżoną uchwałą Rady Adwokackiej w K. uchylić i sprawę przekazać tejże Radzie do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie

Adwokat D. M. prosił Radę Adwokacką w K. o zezwolenie mu przejrzenia akt dyscyplinarnych w sprawie Nr Rd 55/56, w której wdrożone przeciwko niemu dochodzenie dyscyplinarne zostało umorzone.

Rada Adwokacka w K. nie uwzględniła prośby adw. M., wychodząc z założenia, że adw. M. miałby prawo wglądu do akt tylko wówczas, gdyby postępowanie zakończyło się wniesieniem aktu oskarżenia. Skoro jednak nastąpiło umorzenie dochodzenia, to nie zachodzi żadna istotna potrzeba zapoznania się adw. M. z treścią akt, tym bardziej że ujawnienie akt dochodzenia mogłoby doprowadzić do niepotrzebnych scysji i wysuwania zarzutów ze strony adw. M. przeciwko świadkom.

Od powyższej uchwały odwołał się adw. M. twierdząc, że dochodzenie dyscyplinarne ma charakter poufny tylko do czasu prawomocnego ukończenia sprawy, ale po tym ukończeniu obwiniony, jako bezpośrednio zainteresowany sprawą, ma prawo wiedzieć, co zawierają akta dochodzenia, które go dotyczą.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Ani ustawa o ustroju adwokatury, ani też rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.VIII.1950 r. o postępowaniu dyscyplinarnym (Dz. U. Nr 35, poz. 320) nie zawierają przepisu, który by wyjaśniał, czy i w jakim zakresie przysługuje obwinionemu adwokatowi prawo wglądu do akt dyscyplinarnych zakończonych postanowieniem o umorzeniu dochodzenia.

W braku pozytywnego przepisu należy rozstrzygnąć sprawę na podstawie ogólnych zasad postępowania dyscyplinarnego, uwzględniając jednocześnie interes społeczny i interes obwinionego oraz biorąc pod uwagę analogiczne przepisy k.p.k.

Według § 11 wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.VIII.1950 r. postępowanie dyscyplinarne jest tajne. Powstaje zatem wątpliwość, czy tajność postępowania nie stanowi przeszkody do ujawnienia obwinionemu treści akt, zwłaszcza że powołane rozporządzenie nie zawiera przepisu analogicznego do art. 198 § 1 k.p.k., zapewniającego obwinionemu (oskarżonemu) prawo wglądu do akt.

Rozpatrując to zagadnienie, należy dojść do wniosku, że tajność postępowania dyscyplinarnego nie może być rozumiana tak dalece, żeby strony biorące udział w tymże postępowaniu były pozbawione prawa wglądu do akt sprawy. Tajność postępowania dotyczy osób trzecich, a nie stron biorących udział w sprawie. Zresztą analiza poszczególnych przepisów powołanego rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym wskazuje na to, że osobom bezpośrednio zainteresowanym przysługuje prawo wglądu do akt sprawy.

Mianowicie według § 18 wyżej powołanego rozporządzenia, o umorzeniu dochodzenia rzecznik dyscyplinarny zawiadamia obwinionego i pokrzywdzonego. Od uchwały Rady Adwokackiej zatwierdzającej postanowienie rzecznika dyscyplinarnego w sprawie umorzenia dochodzenia przysługuje osobom zainteresowanym odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej (uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 15.III.1957 r., ogłoszona w „Palestrze“ nr 3, str. 103). To prawo odwołania będzie tylko wówczas realne, gdy osoba zainteresowana będzie miała możliwość zapoznania się z aktami dochodzenia.

Nawet w wypadku uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu dochodzenia adwokat, przeciwko któremu toczyło się dochodzenie, może mieć interes prawny w zapoznaniu się z treścią akt dochodzenia. Mianowicie może zachodzić potrzeba pociągnięcia do odpowiedzialności osób świadomie wnoszących na adwokata oczywiście bezpodstawne a zniesławiające skargi, przy czym w wypadkach takich adwokaci powinni postępować zgodnie z zasadami ustalonymi przez plenum Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 30 marca 1957 r. („Palestra“ nr 2, str. 79).

Powyzsze uprawnienie obwinionego adwokata może ulec ograniczeniu tylko ze względu na ważny interes społeczny lub interes zawodowy. W konkretnym wypadku o udostępnieniu akt powinna decydować rada adwokacka.

Z tych względów należało uchylić zaskarżoną uchwałę Rady Adwokackiej w K. i zlecić jej ponowne rozpatrzenie sprawy z jednoczesnym wzięciem pod uwagę wyżej udzielonych wyjaśnień.

2. BRAK PODSTAW ZASKARŻENIA DO NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ UCHWAŁ PODEJMOWANYCH PRZEZ RADY ADWOKACKIE A ZLECAJĄCYCH RZECZNIKOWI DYSCYPLINARNEMU WSZCZĘCIE DOCHODZENIA

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 14 marca 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu podania .adw. L. K. o merytoryczne rozpoznanie jego odwołania od uchwały Rady Adwokackiej w Ł. z dnia 3 października 1957 r.,

p o s t a n o w i ł:

podanie adw. L. K. pozostawić bez uwzględnienia.

U z a s a d n i e n i e

Rada Adwokacka w L. uchwałą z dnia 3.X.1957 r. postanowiła zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania dyscyplinarnego p-ko adwokatom W. S. i L. K. z powodu niewłaściwej formy pism ich skierowanych do Rady Adwokackiej.

Adw. K. dowiedziawszy się w grudniu 1957 r. o treści powyższej uchwały Rady Adwokackiej, wniósł odwołanie, prosząc o jej uchylenie.

Dziekan Rady Adwokackiej w L. przy piśmie z dnia 3.I.1958 r. zwrócił adw. K. odwołanie wyjaśniając, że uchwała Rady Adwokackiej w przedmiocie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego ma charakter wewnętrznego zlecenia w stosunku do rzecznika dyscyplinarnego i że od tego rodzaju uchwały nie przysługuje odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej.

Adw. K. wniósł wówczas podanie do Naczelnej Rady Adwokackiej z prośbą o uznanie, że przysługuje mu prawo odwołania od uchwały Rady Adwokackiej z 3.X.1957 r., oraz o merytoryczne rozpoznanie jego odwołania. Na poparcie swego stanowiska skarżący powołuje art. 25 ustawy o ustroju adwokatury.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

W myśl art. 25 ustawy o ustroju adwokatury od uchwały rady adwokackiej przysługuje zainteresowanemu odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej. Przepis ten ma za zadanie zapewnienie dwuinstancyjności i kontrolę nad uchwałami rad adwokackich i nie ma zastosowania w wypadkach odmiennie uregulowanych w przepisach ustawy o ustroju adwokatury. Takim odmiennym uregulowaniem postępowania są przepisy rozdziału 11 ustawy o ustroju adwokatury, dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej, oraz przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.VIII.1950 r. o postępowaniu dyscyplinarnym (Dz. U. Nr 35, poz. 320). Przepisy te przewidują dwuinstancyjne postępowanie przed komisjami dyscyplinarnymi, co daje dostateczną gwarancję osobom zainteresowanym.

Ponadto trzeba podkreślić, że do wdrożenia dochodzenia dyscyplinarnego nie jest potrzebna uchwała rady adwokackiej. Dochodzenie dyscyplinarne wszczyna rzecznik dyscyplinarne, skoro otrzyma zawiadomienie lub w inny sposób dowie się o popełnieniu przewinienia przez członka izby (§ 13 rozp. o postępowaniu dyscyplinarnym). Jeśli rada adwokacka podejmie uchwałę w przedmiocie nie wymagającym tego w myśl przepisów ustawy o ustroju adwokatury, to od tego rodzaju uchwały nie przysługuje odwołanie, uchwała zaś ma charakter wewnętrznego zalecenia (np. uchwała zlecająca rzecznikowi dyscyplinarnemu przyspieszenie konkretnego postępowania dyscyplinarnego lub wniesienie w konkretnej sprawie odwołania do Komisji II instancji, ewentualnie — wystąpienie z wnioskiem o tymczasowe zawieszenie adwokata w wykonywaniu zawodu).

Z tych względów postanowiono jak wyżej.

3. ZAWIESZENIE DOCHODZENIA DYSCYPLINARNEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 14 marca 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy ze skargi ob. J. J. na adw. E. T.,

p o s t a n o w i ł:

zlecić Radzie Adwokackiej w G. podjęcie postępowania w sprawie przeciwko adw. E. T. ze skargi J. J.

U z a s a d n i e n i e

Ob. J. J. w skardze do Rady Adwokackiej w G. zarzucił adwokatowi E. T. niezgodne z etyką postępowanie.

Rzecznik dyscyplinarny po zażądaniu wyjaśnień od adw. T., których, jak wynika z akt, nie otrzymał, opierając się na informacjach uzyskanych od skarżącego na temat toczącego się pomiędzy żoną adwokata T. a ob. J. sporu przed sądem polubownym, postanowił postępowanie w sprawie zawiesić do czasu wydania orzeczenia przez sąd polubowny.

Ob. J. zwrócił się do Naczelnej Rady Adwokackiej z prośbą o uchylenie tego postępowania.

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Stosownie do przepisu art. 84 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury postępowanie dyscyplinarne może być zawieszane jedynie wtedy, kiedy o ten sam czyn toczy się postępowanie karne. Korzystając posiłkowo z przepisów k.p.k., zawieszenie będzie również możliwe w wypadkach przewidzianych w art. 4 k.p.k.

W sprawie niniejszej żadna z przytoczonych okoliczności nie wchodzi w grę, wobec czego postanowienie rzecznika dyscyplinarnego należało uznać za bezzasadne i w trybie nadzoru zlecić Radzie Adwokackiej w G. podjęcie postępowania w sprawie.

**4. BRAK KOMPETENCJI RAD ADWOKACKICH DO ROZSTRZYGANIA SPORÓW
MIĘDZY ZESPOŁEM ADWOKACKIM A JEGO KLIENTEM CO DO WYSOKOŚCI
NALEŻNEGO WYNAGRODZENIA**

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 28 marca 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania ob. F. S. od uchwały Rady Adwokackiej w W. z dnia 14 listopada 1957 r.,

p o s t a n o w i ł:

odwołanie ob. F. S. pozostawić bez uwzględnienia.

· Z u z a s a d n i e n i a

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19.VIII.1953 r. ustalają maksymalne stawki do obliczenia wysokości przypadającego adwokatowi wynagrodzenia (§ 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia), istnienie jednak tych stawek nie stanowi przeszkody do zawarcia przez adwokata umowy z klientem w granicach obowiązujących stawek. Jak wynika z karty ewidencyjnej, pierwotna umowa zawarta przez skarżącego z adwokatem B. w sprawie wynagrodzenia za prowadzenie sprawy opiewała na 600 zł (stawka zasadnicza 1 000 zł mniej niżka 400 zł). Jakkolwiek ze

wzmianki na odwrocie karty ewidencyjnej o scedowaniu na adwokata kosztów sporu „wobec niemożności zapłacenia reszty honorarium“ można by wnosić, że scedowane koszty sporu miały iść przede wszystkim na pokrycie zniżki umówionego honorarium, to jednak sam skarżący przyznaje, że cedując koszty sporu, zastrzegł sobie zwrot tylko kwoty 1 000 zł, z czego 350 zł tytułem honorarium zapłaconego przezeń poprzedniemu pełnomocnikowi adwokatowi R., a 650 zł tytułem kwoty uiszczonej przezeń w Zespole.

Pomiędzy jednak tym oświadczeniem skarżącego a stanowiskiem adwokata B. istnieje rozbieżność, gdyż adwokat B. twierdzi, że skarżący scedował na jego rzecz koszty sądowe bez żadnych zastrzeżeń.

W tym stanie rzeczy należy przyjąć, że między skarżącym a jego pełnomocnikiem istnieje spór co do treści zawartej umowy. Rozstrzygnięcie takiego sporu przekracza zakres właściwości organów adwokatury, a więc zarówno Wojewódzkiej Rady Adwokackiej, jak i Naczelnej Rady Adwokackiej. Jeśli więc potraktować „zażalenie“ skarżącego wniesione do Rady Adwokackiej z tego punktu widzenia, to skoro skarżący pragnie dochodzić zwrotu niesłusznie — jego zdaniem — pobranej sumy, powinien on zwrócić się bądź do Komisji do spraw sądownictwa polubownego przy Radzie Adwokackiej w W., bądź do sądu powszechnego, do czego nie może być przeszkodą uchwała Rady Adwokackiej z dnia 14 listopada 1957 r. stwierdzająca jedynie formalną zgodność honorarium z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19.VIII.1950 r. i odmawiająca ingerencji z braku podstaw do niej.

W tym stanie rzeczy należało postanowić jak wyżej.

5. WŁAŚCIWOŚĆ NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ DO ROZPATRYWANIA ODWOŁAŃ DOTYCZĄCYCH WPISU APLIKANTA ADWOKACKIEGO NA LISTĘ INNEJ IZBY ADWOKACKIEJ

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 28 marca 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania ob. A. R.-K. od uchwały Rady Adwokackiej w Ł. z dnia 9 grudnia 1957 r. w przedmiocie wpisu na listę aplikantów adwokackich,

p o s t a n o w i ł :

odwołanie ob. A. R.-K. pozostawić bez uwzględnienia.

U z a s a d n i e n i e

Ob. A. R.-K., odbywająca od 1.I.1957 r. aplikację adwokacką w G. (dokąd została skierowana przez Komisję Przydziału Pracy przy Uniwersytecie Łódzkim), zwróciła się do Rady Adwokackiej w Ł. z prośbą o wpisanie jej na listę aplikantów adwokackich Izby I.

Uchwałą z 9.XII.1957 r. Rada Adwokacka w Ł. załatwiła odmownie powyższe podanie ze względu na to, że nie dysponuje wolnymi etatami aplikanckimi.

Od powyższej uchwały apl. adw. R.-K. złożyła adresowane do Ministra Sprawiedliwości odwołanie, w którym powołuje się na to, że po odmownej uchwale Rada Adwokacka w Ł. rozdzieliła 7 etatów aplikanckich, obsadzając je nowo wpisanymi aplikantami. Ponadto zaznacza, że mąż jej stale mieszka i pracuje w Ł., ona zaś mieszka w G. jako sublokatorka w b. trudnych warunkach uniemożliwiających normalną pracę.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Przed wszystkim podlega rozpoznaniu sprawa właściwości Naczelnej Rady Adwokackiej do rozpatrzenia omawianego odwołania. Sprawa niniejsza dotyczy formalnie odmowy wpisu na listę apl. adw. Izby I., ale faktycznie jest to sprawa o przeniesienie siedziby aplikanta adwokackiego z G. do Ł.

Ustawa o ustroju adwokatury reguluje w art. 61 tryb przenoszenia siedziby przez adwokata do okręgu innej izby adwokackiej. W myśl art. 72 ustawy o ustroju adwokatury do aplikantów adwokackich stosuje się odpowiednio przepis art. 61.

Według art. 25 ustawy o ustroju adwokatury jedynie uchwały odmawiające wpisu na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich podlegają zaskarżeniu do Ministra Sprawiedliwości. Inne uchwały rad adwokackich, a więc również uchwały dotyczące przeniesienia siedziby do okręgu innej izby adwokackiej (art. 61 i 72 ustawy o ustroju adwokatury), aczkolwiek przeniesienie takie połączone jest ze skreśleniem z listy jednej izby i z wpisem na listę innej izby — podlegają rozpoznaniu przez Naczelną Radę Adwokacką.

Przechodząc do istoty sprawy stwierdzić należy, że wobec nieposiadania obecnie przez Radę Adwokacką w Ł. wolnych etatów aplikanckich odwołanie apl. adw. R.-K. nie może być uwzględnione.

Jednakże po zwolnieniu się etatów aplikanckich po najbliższej sesji egzaminacyjnej Rada Adwokacka w Ł. powinna rozważyć merytorycznie wniosek apl. adw. R.-K. o przeniesienie siedziby do Ł. i biorąc pod uwagę przytoczone wyżej okoliczności faktyczne zadecydować, czy stanowią one dostateczną podstawę do dania pierwszeństwa wnioskowi apl. adw. R.-K. przed wnioskami pozostałych kandydatów, którzy będą ubiegali się o wpis na listę aplikantów adwokackich Izby I.

Z tych względów należało postanowić jak wyżej.

**6. INTERPRETACJA § 3 REGULAMINU RAD ADWOKACKICH. RADY
ADWOKACKIE MOGĄ PRZEKAZYWAĆ PREZYDIOM TYCHŻE RAD — DO
DECYZJI — TYLKO TAKIE SPRAWY, W KTÓRYCH NIE JEST WYMAGANA
UCHWAŁA RADY ADWOKACKIEJ (NP. SPRAWY TYPU PORZĄDKOWEGO)**

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 11 kwietnia 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy wykładni § 3 regulaminu rad adwokackich uchwalonego przez Naczelną Radę Adwokacką w dniu 13 października 1951 r. i zatwierdzonego przez Ministra Sprawiedliwości pismem z dnia 24 marca 1952 r.,

p o s t a n o w i ł:

wyjaśnić, że § 3 ust. 2 regulaminu rad adwokackich stanowiący, iż do zakresu działania prezydium należy „podejmowanie decyzji w sprawach przekazanych pre-

zydium rady adwokackiej“, może mieć zastosowanie wyłącznie w sprawach nie wymagających uchwały rady adwokackiej, w szczególności w sprawach porządkowych, natomiast niedopuszczalne jest przekazywanie prezydium spraw, których rozstrzygnięcie wymaga powzięcia przez radę adwokacką uchwały.

U z a s a d n i e n i e

Zgodnie z art. 20 ustawy o ustr. adw. z dnia 27 czerwca 1950 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 1957 r. Nr 13, poz. 74) do zakresu działania rady adwokackiej należą „wszystkie sprawy adwokatury, których ustawa nie zastrzega innym władzom lub organom“. Przez „wszystkie sprawy adwokatury“ należy w tym wypadku rozumieć sprawy dotyczące adwokatury okręgu danej wojewódzkiej izby adwokackiej, gdyż rada adwokacka jako organ wojewódzkiej izby adwokackiej jest terenowym organem adwokatury i w zasadzie, jeśli chodzi o właściwość miejscową, jest powołana do rozstrzygania spraw adwokatury z danego terenu.

Jeśli zaś chodzi o właściwość rzeczową, to ustawa wyłącza spod tej właściwości jedynie sprawy zastrzeżone innym władzom lub organom. Z brzmienia ustawy nie wynika, aby rada adwokacka mogła przekazywać rozstrzyganie spraw należących do jej właściwości rzeczowej jakiegokolwiek innej władzy lub innemu organowi adwokatury. Nie jest również możliwe przekazywanie przez radę adwokacką swych uprawnień prezydium, które nb. nie jest organem izby przewidzianym przez ustawę (por. art. 15 ustawy o ustr. adw.) i które jedynie na podstawie regulaminu może uchodzić za organ wewnętrzny rady adwokackiej mający na celu zapewnienie sprawności jej urzędowania. Niemożliwość przekazywania przez radę adwokacką swych uprawnień prezydium rady wynika także z istoty rzeczy. Postanowienia rady adwokackiej zapadają w formie uchwał, do których ważności wymagana jest obecność większości jej członków, w tym dziekana lub wicedziekana (art. 23 ust. 1 ustawy o ustr. adw.) i które zapadają większością głosów (art. 23 ust. 2 ustawy o ustr. adw.). W powzięciu uchwały nikt rady adwokackiej zastąpić nie może, choćby rada upoważniła do tego jednego lub kilku swych członków, ewentualnie prezydium, gdyż uchwała powzięta przez upoważnionych nie byłaby uchwałą rady adwokackiej. Jest rzeczą najzupełniej zrozumiałą, że nie byłoby możliwe takie zastąpienie rady adwokackiej przez prezydium zarówno w danej konkretnej sprawie, jak i z mocy ogólnego upoważnienia w sprawach pewnego typu, jeśli załatwienie tych spraw wymaga uchwały rady.

Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, aby rada adwokacka upoważniła prezydium do załatwienia spraw o charakterze porządkowym, ewentualnie spraw nie wymagających powzięcia przez radę adwokacką uchwały. Przekazanie tego typu spraw czy to prezydium, czy też poszczególnym jego członkom, ewentualnie nawet członkom rady adwokackiej nie wchodzącym w skład prezydium, nie stałoby wówczas w sprzeczności z trybem jej urzędowania oraz z jej właściwością rzeczową.

W związku z tym należy uznać, że przewidziana w § 3 ust. 2 regulaminu możliwość podejmowania przez prezydium decyzji w sprawach przekazanych prezydium przez radę adwokacką może dotyczyć wyłącznie spraw porządkowych lub nie wymagających powzięcia przez radę adwokacką uchwały. Przekazywanie natomiast prezydium do decyzji spraw, których rozstrzygnięcie wymaga uchwały rady adwokackiej, jako sprzeczne z ustawą, należy uznać za niedopuszczalne.

7. W RAZIE UMORZENIA DOCHODZENIA DYSCYPLINARNEGO POKRZYWDZONEMU PRZYŚLUGUJE PRAWO WGLĄDU DO AKT SPRAWY

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 11 kwietnia 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania K. U.—K. od uchwały Rady Adwokackiej w K. z dnia 9 listopada 1957 r. wyrażającej zgodę na umorzenie dochodzenia dyscyplinarnego p-ko adw. L. K.,

p o s t a n o w i ł :

- 1) udzielić ob. U.—K. miesięcznego terminu do przejrzenia w biurze NRA akt dochodzenia dyscyplinarnego p-ko adw. L. K. i do złożenia w NRA pisma stwierdzającego, czy podtrzymuje swoje odwołanie bez zmian, czy też zgłasza dodatkowe zarzuty, ewentualnie — czy cofa odwołanie;
- 2) po upływie terminu miesięcznego Wydział Wykonawczy rozpozna sprawę merytorycznie;
- 3) o powyższej uchwale Wydziału Wykonawczego zawiadomić ob. U.—K. pod adresem Warszawa, ul. D. nr . . . m . . .

Z u z a s a d n i e n i a

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

W myśl § 18 rozporządzenia z 14.VIII.1950 r. o postępowaniu dyscyplinarnym rzecznik dyscyplinarny obowiązany jest zawiadomić obwinionego i pokrzywdzonego o umorzeniu dochodzenia. Od uchwały rady adwokackiej zatwierdzającej postanowienie rzecznika dyscyplinarnego przysługuje osobom zainteresowanym odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej (uchwała Wydziału Wykonawczego NRA z 15.III.1957 r., ogłoszona w „Palestrze“ nr 3/57, str. 103). To prawo odwołania będzie tylko wtedy realne, gdy osoba zainteresowana będzie miała możliwość zapoznania się z aktami dochodzenia (porównaj uchwałę Wydziału Wykonawczego NRA z 14.III.1958 r., poz. 12).

Nie można odmówić słuszności twierdzeniu skarżącej, że bez zapoznania się z aktami sprawy i wynikami dochodzenia wnoszenie odwołania byłoby w wielu wypadkach praktycznie nierealne, zwłaszcza że osoba odwołująca się nie mogłaby sprawdzić zgodności ustaleń zaskarżonej uchwały z materiałem sprawy.

Gdyby akta sprawy miały zawierać jakieś materiały charakteru ściśle poufnego, wówczas rzecznik dyscyplinarny przed udostępnieniem pokrzywdzonemu akt do wglądu powinien wyłączyć tego rodzaju dokumenty. Z reguły jednak zeznania przesłuchanych świadków (a o ten materiał w danej sprawie chodzi) nie mogą być uważane za tajne w stosunku do pokrzywdzonego.

Trzeba dodać, że według przedwojennej praktyki sądów dyscyplinarnych, nawet w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym, w którym to postępowaniu pokrzywdzony nie ma praw strony, osoba, która złożyła oskarżenie na adwokata, mogła za zgodą prezesa sądu dyscyplinarnego otrzymać z akt sprawy odpisy protokołów (§ 8 regulaminu Sądu Dyscypl. Izby Adw. w Warszawie, ogłoszonego w „Palestrze“ nr 1-2/1933, str. 75).

Jednakże do zrealizowania przysługującego skarżącej prawa wglądu do akt dochodzenia dyscyplinarnego nie zachodzi potrzeba uchylania zaskarżonej uchwały Rady Adwokackiej w K. Ob. U.—K. w swoim piśmie do Naczelnej Rady Adwokackiej z 12.III.1958 r. wskazuje swój warszawski adres (poprzednio zamieszkiwała w Krakowie). Nie ma zatem przeszkód, aby zawiadomić ob. U.—K., że może w biurze Naczelnej Rady Adwokackiej przejrzeć akta dochodzenia i po zapoznaniu się z aktami sprawy bądź cofnąć odwołanie, bądź też uzupełnić je nowymi zarzutami. Dopiero wówczas NRA podejmie uchwałę dotyczącą merytorycznej strony sprawy.

Z tych względów należało postanowić jak wyżej.

8. ADWOKAT — RADCA DO SPRAW ZASTĘPSTWA SĄDOWEGO NIE JEST OGRANICZONY W WYKONYWANIU ZAWODU ADWOKACKIEGO PRZEZ PRZEPIS ART. 57 UST. 2 U. O U.A.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 11 kwietnia 1958 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. T. K. od uchwały Rady Adwokackiej w G. z dnia 9 listopada 1957 r. w przedmiocie ograniczenia z art. 57 ust. 2 ustawy o ustroju adwokatury,

p o s t a n o w i ł:

zaskarżoną uchwałę Rady Adwokackiej w G. uchylić.

Z u z a s a d n i e n i a

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Według art. 57 ust. 2 ustawy o u.a. adwokatowi pełniącemu czynności radcy prawnego we władzach państwowych nie wolno podejmować się udzielania pomocy prawnej osobie fizycznej lub przedsiębiorstwu nie uspołecznionemu.

Brzmienie powołanego art. 57 ust. 2 nie pozostawia żadnej wątpliwości, że ograniczenie ustanowione w tym przepisie dotyczy tylko adwokata pełniącego czynności radcy prawnego we władzach państwowych.

Zatrudnienia w charakterze radcy do spraw zastępstwa sądowego nie można utożsamiać ze stanowiskiem radcy prawnego we władzach państwowych.

Instytucję radcy do spraw zastępstwa sądowego wprowadziła — w związku ze zniesieniem wydziałów prawnych — uchwała Rady Ministrów nr 294 z dnia 2 czerwca 1954 r. w sprawie zastępstwa sądowego i obsługi prawnej terenowych organów władzy państwowej (Monitor Polski Nr 55, poz. 752). Uchwała ta wyraźnie odróżnia radców do spraw zastępstwa sądowego od radców prawnych.

Według § 2 ust. 2 tej uchwały prezydium rady narodowej może w niektórych wydziałach (zarządach) zatrudniać radcę do spraw zastępstwa sądowego; czynności jego ograniczają się wyłącznie do spraw zastępstwa sądowego, wynagrodzenie zaś jest ryczałtowe za ogół prowadzonych spraw sądowych.

Natomiast według § 4 — 6 wymienionej wyżej uchwały utworzone są stanowiska radcy prawnego i zastępcy radcy prawnego prezydium wojewódzkiej rady narodo-

wej; ich czynności obejmują obsługę prawną wojewódzkiej rady narodowej i jej prezydium oraz redagowanie dziennika urzędowego wojewódzkiej rady narodowej; do radców prawnych i ich zastępców mają w sprawach stosunków służbowych zastosowanie odpowiednie przepisy dotyczące kierowników wydziałów organizacyjnych prezydiów wojewódzkich rad narodowych.

To wyraźnie przeprowadzone rozróżnienie instytucji „radca do spraw zastępstwa sądowego” i „radca prawny” ma istotne znaczenie dla stosowania ograniczenia z art. 57 ust. 2 ustawy o u.a. Przepis ten zgodnie z jego brzmieniem odnosi się tylko do radcy prawnego, nie może więc być stosowany rozszerzająco do radcy do spraw zastępstwa sądowego.

Obowiązujące obecnie brzmienie art. 57 ust. 2 wprowadziła ustawa z dnia 27 czerwca 1950 r. o ustroju adwokatury w czasie, gdy nie istniała jeszcze instytucja radcy do spraw zastępstwa sądowego w prezydiach wojewódzkich rad narodowych. Nowela z dnia 19 listopada 1956 r. (Dz. U. Nr 54, poz. 248) nie wprowadziła żadnej zmiany do brzmienia przepisu, a więc utrzymała w mocy stosowanie tego przepisu tylko dla radców prawnych, chociaż w czasie wydania noweli istniała już odrębna instytucja radców do spraw zastępstwa sądowego.

A zatem nie tylko gramatyczna, ale także historyczna wykładnia przepisu art. 57 ust. 2 przemawia za stosowaniem tego przepisu tylko do radców prawnych w prezydiach wojewódzkich rad narodowych, a nie do radców do spraw zastępstwa sądowego.

Za taką wykładnią przemawia również *ratio legis* przepisu.

Przewidziany w art. 57 ust. 2 ustawy o u.a. zakaz udzielania przez adwokata będącego radcą prawnym we władzach państwowych pomocy prawnej osobom fizycznym lub przedsiębiorstwom nie uspołecznionym zmierza do zapobieżenia możliwości wyzyskania przez adwokata stosunków posiadanych z tytułu zajmowania stanowiska we władzach państwowych oraz do uniemożliwienia adwokatowi radcy prawnemu we władzach państwowych prowadzenia takiej działalności zawodowej, która by pozostawała w kolizji z ogólną polityką i zarządzeniami władz państwowych.

Te względy nie zachodzą w stosunku do adwokatów, którzy nie będąc radcami prawnymi prezydium rady narodowej, są zatrudniani przez powierzenie im zastępstwa sądowego w poszczególnych konkretnych sprawach sądowych.

9. PRACA W CHARAKTERZE REFERENDARZA ŚLEDZCZEGO W PROKURATURZE NIE MOŻE BYĆ UWAŻANA ZA RÓWNOZNACZNĄ ZE „STANOWISKIEM PROKURATORSKIM” W ROZUMIENIU ART. 41 PKT 2 U. O U. A.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 11 kwietnia 1958 r.).

Wskutek pisma Rady Adwokackiej w Łodzi z dnia 29 marca 1958 r. L.dz. 792/58 Naczelna Rada Adwokacka u c h w a l i ł a wyjaśnić, co następuje:

Według art. 41 pkt 2 ustawy o u.a. wymagania odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego nie stosuje się do osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowiska prokuratorskie w powszechnym wymiarze sprawiedliwości. Stanowisko referendarza śledczego w prokuraturze nie jest „stanowiskiem pro-

kuratorskim". Wprawdzie w myśl art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o Prokuraturze RP (Dz. U. Nr 38, poz. 346) referendarze śledczy należą do organów Generalnego Prokuratora, to jednak role i uprawnienia prokuratora i referendarza śledczego prokuratury w świetle przepisów kodeksu postępowania karnego są wyraźnie zróżnicowane. Na okoliczność powyższą zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w postanowieniu składu siedmiu sędziów z dnia 14 lutego 1957 r. (IV KO 134/56), podając w uzasadnieniu m.i.: „(..) W szczególności referendarz śledczy prokuratury — w odróżnieniu od prokuratora — posiada uprawnienia jedynie w toku postępowania przygotowawczego (ściślej — w dziedzinie śledztwa), nie ma on natomiast uprawnień procesowych w toku postępowania przed sądem. Należy przy tym podkreślić, że nawet w dziedzinie śledztwa rola referendarza śledczego prokuratury jest ograniczona; w każdym razie jego uprawnienia w toku postępowania karnego kończą się z chwilą sporządzenia przez niego aktu oskarżenia, który dla uzyskania mocy prawnej musi być pisemnie zatwierdzony przez prokuratora. Natomiast w dalszym toku postępowania karnego przed sądami przepisy k.p.k. nie uprawniają referendarza śledczego prokuratury do podejmowania jakichkolwiek czynności, które by posiadały znaczenie prawne”.

Jak z powyższego wynika, praca w charakterze referendarza śledczego w prokuraturze nie może być uważana za równoznaczną ze „stanowiskiem prokuratorskim” w rozumieniu art. 41 pkt 2 ustawy o ustroju adwokatury.

B. Instrukcja Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie wizytacji zespołów adwokackich i kancelarii adwokackich

W wykonaniu art. 54 ustawy o ustroju adwokatury ustala się sposób kontroli pracy członków izb adwokackich w drodze wizytacji na zasadach zawartych w niniejszej instrukcji.

Część I. Wizytacja zespołów adwokackich

Rozdział 1. Organizacja i zakres wizytacji

§ 1. Rada adwokacka kontroluje działalność zespołów za pośrednictwem Komisji Wizytacyjnej. Przedmiotem wizytacji — poza kontrolą pracy zespołów — jest działalność instruktażowa mająca na celu podnoszenie poziomu pracy zawodowej, ujednolicenie form pracy i wymianę doświadczeń.

§ 2. Przewodniczącym Komisji jest wicedziekan rady adwokackiej. Do składu Komisji rada adwokacka powołuje adwokatów o wysokim poziomie zawodowym, dokładnie znających pracę zespołów adwokackich i mających za sobą co najmniej pięcioletni staż adwokacki. Pożądane jest, aby 1/3 część Komisji stanowili członkowie rady adwokackiej, a 1/3 kierownicy zespołów adwokackich.

§ 3. W każdym zespole adwokackim powinna być przeprowadzona w zasadzie raz w roku ogólna wizytacja, obejmująca całokształt działalności zespołu. Ponadto — w miarę potrzeby — na zarządzenie rady adwokackiej, prezydium rady adwokackiej bądź Komisji Wizytacyjnej mogą być przeprowadzane wizytacje specjalne, których zakres określa każdorazowo Komisja Wizytacyjna.